

Řešení domácí přípravy VIII – český jazyk – 9. A,B

1. PS str. 31- 32:

- cv. 2 (věty jste si jistě doplnili sami), otázky k větám jsou: **JAKÉ MÍSTO? KDY? KDO, CO? NA KOHO, CO? I PŘES CO? JAKÝ KRAJ?**
- cv. 3:
Vyprávěli mi **zážitky z prázdnin. c)**
Přišel jsem **popřát ti vše nejlepší. a)**
Byli jsme zvědaví **na jeho výsledky. a)**
Po návratu domů jsme si vyprávěli o filmu. **c)**
Jirka **sedící na stole** seskočil rychle dolů. **a), c)**
Moje babička z **Brodu** k nám přijela. **b)**
V televizi oznámili **zahájení výstavy. b)**
- cv. 4 věty podle zadání máte každý své vlastní
- cv. 5: **Chtěl jsem zjistit, kdo to byl. Není pravda, že lež má krátké nohy, i když se to říká. Tvářil se záhadně, ale všichni tušili, že je to jen jeho póza. Myslím na přijímací zkoušky z matematiky, protože se blíží. Obcházela obchody se slevami, ačkoliv věděla, že často klamou. Přemýšlí o sms zprávě, která ho překvapila. Když něco nevidíme na vlastní oči, nemusí to ještě znamenat, že to neexistuje. Budeme-li trpěliví, podaří se nám v životě víc, tomu věřte.**
- cv. 7: tajenka – LÉTO

2. PS str. 33 – 34:

- cv. 4 jste jistě hravě zvládli sami
- cv. 5: vedl. věty jsou podtržené a určené přímo v textu):

Slunce je hvězda, kteřa se dělí o vesmír s biliony dalších vět (přívlastková). Je tak veliká, že by se do ní vešlo více než milión takových Zemí (příslovečná měrová). Připadá nám větší, protože je k Zemi neblíže (příslovečná příčinná). Když Slunce vychází nebo zapadá (příslovečná podmínková), zdá se nám, že se pohybuje (podmětná). Všichni víme, že se střídá den a noc (předmětná). Kde je strana Země obrácená k Slunci (příslovečná místní), je den. Protože se Země točí (příslovečná příčinná), nastává noc. Vše je zařízeno tak, aby se lidem spokojeně žilo (příslovečná způsobová). I přes dobře fungující systém může člověk leccos pokazit.

3. Pracovní list – druhy vedlejších vět:

1. **Protože se málo snažili**, prohráli. **PŘÍSLOVEČNÁ PŘÍČINNÁ**
2. Vrcholky hor, **kteře se konečně před námi objevily**, byly okouzující. **PŘÍVLASTKOVÁ**
3. Únava materiálu způsobila, **že došlo ke zřícení mostu**. **PŘEDMĚTNÁ**
4. Není jasné, **kdy se vrátím domů**. **PODMĚTNÁ**
5. Trávník byl, **jako by ho někdo obarvil nazeleno**. **PŘÍSUDKOVÁ**
6. Tvářil se, **jako by to nechápal**. **PŘÍSLOVEČNÁ ZPŮSOBOVÁ**
7. **Jestliže mi pomůžeš**, stihneme si i zahrát tenis. **PŘÍSLOVEČNÁ PODMÍNKOVÁ**
8. Odjel do světa, **aby získal zkušenosti**. **PŘÍSLOVEČNÁ ÚČELOVÁ**
9. Mluvil o tom, **že získal nové zkušenosti**. **PŘEDMĚTNÁ**
10. **Ačkoli se velmi snažila**, prvenství neobhájila. **PŘÍSLOVEČNÁ PŘÍPUSTKOVÁ**
11. Vrátil se tam, **kde trávil loňské prázdniny**. **PŘÍSLOVEČNÁ MÍSTNÍ**
12. Je důležité, **abychom byli v životě šťastní**. **PODMĚTNÁ**
13. Má kamarádka je taková, **že každému důvěřuje**. **PŘÍSUDKOVÁ**
14. Sledovali jsme tažné ptáky, **jak odlétají do teplých krajín**. **DOPLŇKOVÁ**

15. V noci jsem slyšel, **jak venku zuří vichřice**. **PŘEDMĚTNÁ**
16. V noci jsem slyšel vichřici, **jak venku zuří**. **DOPLŇKOVÁ**
17. Měli bychom se zodpovědně připravovat, **abychom zvládli přijímací zkoušky úspěšně**. **PŘÍSLOVEČNÁ ÚČELOVÁ**
18. **I když tě už asi nikdy neuvidím**, nepřestanu na tebe myslet. **PŘÍSLOVEČNÁ PŘÍPUSTKOVÁ**
19. Spal tak tvrdě, **že ho neprobudil ani hrom**. **PŘÍSLOVEČNÁ MĚROVÁ**
20. **Když bude zítra hezky**, vyrazíme na houby. **PŘÍSLOVEČNÁ PODMÍNKOVÁ**
21. Pozoroval kořata, **jak sají mateřské mléko**. **DOPLŇKOVÁ**
22. **Kdo se bojí**, nesmí do lesa. **PODMĚTNÁ**
23. Náš pes byl, **jako by ho někdo vylekal**. **PŘÍSUDKOVÁ**
24. Jedli a pili, **co hrdlo ráčí**. **PŘÍSLOVEČNÁ ZPŮSOBOVÁ**
25. Není mi známo, **kdy se vrátí**. **PODMĚTNÁ**
26. Poprosil ji, **aby mu přišla naproti**. **PŘEDMĚTNÁ**
27. Byli jsme hotovi dřív, **než uplynul časový limit**. **PŘÍSLOVEČNÁ ČASOVÁ**
28. **Kdybys přišel včas**, autobus by ti neujel. **PŘÍSLOVEČNÁ PODMÍNKOVÁ**
29. Oznámil, **že přijde později**. **PŘEDMĚTNÁ**
30. Je jisté, **že má pravdu**. **PODMĚTNÁ**

4. Pracovní list – literární pojmy:

- 1) V nabídce máte deset literárních pojmů, přiřadte je správně k jednotlivým definicím:
  - a) veršovaný nápis na náhrobku, charakterizuje zemřelého: **EPITAF**
  - b) veršovaný nebo prozaický alegorický žánr, hl. hrdina – zvíře nebo věc, ponaučení: **BAJKA**
  - c) literární druh, nemá děj, vyjadřuje pocity, nálady, přírodní děje: **LYRIKA**
  - d) krátká satirická báseň, často čtyřverší, kritizuje společenský nešvar: **EPIGRAM**
  - e) literární prostředek, spojení slov, která si odporují: **OXYMORON**
  - f) žánr, který se váže k místu, události nebo osobě, má pravdivé jádro, ale příběh je smyšlený: **POVĚST**
  - g) žánr, který zaznamenává události důležité z pohledu autora tak, jak jdou v čase: **KRONIKA**
  - h) báseň oslavující např. hrdinství, vlast, radost: **ÓDA**
  - i) básnické oslovení něčeho neživého (země, věc...): **APOSTROFA**
  - j) úvod nebo předmluva k literárnímu dílu: **PROLOG**

- 2) A nyní zkus sám/sama charakterizovat (co nejpřesněji a nejobsažněji) vlastními slovy těchto pět literárních pojmů:

POHÁDKA: základní žánr lidové slovesnosti, řeší boj dobra se zlem, dobro vždy vítězí, má výchovný charakter, objevují se ustálené obraty („za devatero horami.“, „zazvonil zvonec a ...“), čísla (3, 4, 7, 9, 12), nadpřirozené postavy, jevy a předměty. Dělení pohádek z hlediska námětu: KOUZELNÉ, NOVELISTICKÉ, ZVÍŘECÍ, LEGENDÁRNÍ, z hlediska autorství: AUTORSKÉ x LIDOVÉ

ALEGORIE: literární prostředek - jinotaj (např. v bajkách zastupují zvířata určité lidské charaktery)

BALADA: lyricko-epický veršovaný žánr s pochmurným dějem a tragickým koncem, je zde řešena provinění člověka proti odvěkým přírodním, božím nebo lidským zákonům, člověk je za své provinění krutě potrestán

PERSONIFIKACE: literární prostředek – zosobnění(=zlidštění), oživení věci nebo zvířete

LEGENDA: epický žánr, který líčí život, skutky a mučednickou smrt světce, má výchovný charakter

3) Na závěr něco pro „fajnšmekry“:

A) Božena Němcová – Babička: Kdo byli Sultán a Tyr ?

- a) bratři
- b) postavy z arabské pohádky, kterou babička vyprávěla dětem
- c) psi

B) Eduard Petiška - Staré řecké báje a pověsti: Které rčení označuje těžkou a marnou práci?

- a) odysseovská práce
- b) heraklovská práce
- c) sisyfovská práce

C) Johnatan Swift – Gulliverovy cesty: V tomto utopickém románu hl. hrdina mimo jiné navštíví zemi Liliputů nebo Hvajninimů (ušlechtilých koní). Jaký dopravní prostředek mu k tomu slouží?

- a) jízdní kolo
- b) loď
- c) kosmická raketa

D) Christiane F. – My děti ze stanice ????: Jak se jmenuje stanice metra, která hraje důležitou roli v příběhu (scházejí se tam mladí narkomani)?

- a) Zoo
- b) Frankfurtská
- c) Hrdinů

E) A. de Saint-Exupéry – Malý princ: Jakého živočicha si Malý princ ochočí?

- a) kočku
- b) vlka
- c) lišku

F) Z. Jirotko – Saturnin: Kromě sluhy Saturnina vytvořil v této knize autor řadu originálních a svérázných postav. Jednou z nich je protivná a všetečná teta, která má oblibu v příslovích. Jak se jmenuje?

- a) Božena
- b) Kateřina
- c) Josefína

G) Irena Dousková – Hrdý Budžes: Hlavní hrdinka, malá holčička Helenka, vtipně glosuje život v totalitním Československu. Tento román byl převeden i do podoby divadelní hry. Která česká herečka v tomto představení jedinečným způsobem ztvárnila postavu Helenky?

- a) Eva Josefíková
- b) Barbora Seidlová
- c) Barbora Hrzánová

H) J. Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války: Kterou postavu byste v tomto románu určitě nenašli?

- a) doktor Heribert
- b) Pepek Vyskoč

c) polní kurát Katz